

Er lykken avhengig av vår stilling i livet eller av vårt syn på livet?

Dette er noe som man ofte spør om, og det er meget vanskelig å svare. Mange som har kjennskap til filosofi vil svare at denne materialistiske verden er en illusjon, og at livet i den en drøm. Men likevel er det meget få som kan få seg selv til å tro det. Å ha teoretisk kunnskap om en ting er noe annet enn å praktisere den. Det er ytterst vanskelig her i verden å heve seg over de virkninger som forholdene skaper. Det er bare en ting som hjelper en til å heve seg over forholdene, og det er et forandret syn på livet. Og denne forandringen muliggjøres ved en forandret holdning.

Hinduene kaller livet her i verden for Samara. Man forestiller seg det som å leve i en tåke. Man tenker og taler og handler og føler, og allikevel vet man ikke nøyaktig hvorfor. Hvis et menneske kjenner en grunn så er det skjult en annen grunn bakenfor som han ennå ikke kjenner. Ofte forekommer livet som å være et fangeskap, ofte synes det som om man må vandre mellom en sjø på den ene side og en avgrunn på den andre. Og for å heve seg over forholdene trenger man de vinger som ikke alle og en hver er i besittelse av. Disse vinger er festet til viljen, den ene er uavhengighet og den andre er likegyldighet. Det kreves mange offer før man kan føle seg uavhengig i livet. Det er som å skjære sitt hjerte i stykker før man kan praktisere likegyldighet i livet. Når viljen er i stand til å spre sine vinger, da ser man forholdene i livet på avstand, man står over de forhold som holder menneskene fanget. Det finnes ingen vanskelighet som ikke kan overvinnnes før eller senere, men selv om vi har oppnådd noe som vi ønsker i livet, er det noe annet som synes uoppnådd, og hvis vi oppnår det ene etter det andre, alt det vi ønsker, vil målet for vårt begjær mangedoble seg og det vil aldri bli slutt på våre ønsker. Jo mer man har å gjøre i livet, desto flere vanskeligheter må man møte. Hvis man holder seg borte fra livet i verden, er ens tilværelse her hensiktsløs. Jo større oppgaven er, desto vanskeligere er det å utføre den. Og etter hver dag følger aftenen, og slik fortsetter det i evighet. For en Sufi er det derfor ikke bare nødvendig å ha tålmodighet til å bære alt, men han må også se alt fra et bestemt synspunkt som i øyeblikket kan befri ham fra vanskeligheter og smerte. Ofte er det et menneskes syn på livet som forandrer ham. Det kan forvandle Helvete til Himmel, det kan forvandle sorg til glede. Når et menneske betrakter tingene fra et visst synspunkt, kan hvert lite knappenålstikk føles som et sverd som gjennoborer hans hjerte. Hvis man ser på samme ting fra et annet synspunkt, blir hjertet usårbart, intet kan berøre det. Alt som kastes mot det mennesket preller av og faller til jorden uten å ha berørt ham.

Hva vil det si å vandre på vannet? Vann symboliserer livet. En drukner i vannet, en annen svømmer i det, men så er det en som vandrer på det. Den som er så følsom at han er ulykkelig hele dagen og hele natten når han har fått et knappenålstikk, tilhører den første kategori. Han som tar imot og betaler tilbake og tar livet som en lek, er den som svømmer. Han tar seg ikke nær av at han får et støt, for det er ham en tilfredsstillende å kunne betale tilbake med to. Men han som intet kan berøre, er i verden og er allikevel hevet over verden. Det er han som vandrer på vannet. Livet er under hans føtter, både dets gleder og dets sorger.

Sannelig, uavhengighet og likegyldighet er de vinger som setter sjelen i stand til å fly.